

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.002.01.2018
P/18/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/003 - <i>Działania organów administracji publicznej na rzecz ujawniania prawa własności nieruchomości w księgach wieczystych</i>
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Marcin Chojnacki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/50/2018 z dnia 24 maja 2018 r. Maciej Bukowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/82/2018 z dnia 31 lipca 2018 r. Sebastian Krawczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/84/2018 z dnia 6 sierpnia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-6)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Ostrowi Mazowieckiej (dalej: Starostwo lub Urząd), 07-300 Ostrów Mazowiecka, ul. 3 Maja 68
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Kamiński, Starosta Powiatu Ostrowskiego (dalej: Starosta) od dnia 27 listopada 2006 r. (dowód: akta kontroli str. 7-9)
Okres objęty kontrolą	Od 1 czerwca 2015 r. do dnia zakończenia kontroli. W przypadkach koniecznych badaniami objęte zostały również zagadnienia wykraczające poza powyższe ramy czasowe, mające związek z przedmiotem kontroli.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działania Starosty na rzecz ujawniania prawa własności nieruchomości w księgach wieczystych.

Negatywną ocenę uzasadniają stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości, które polegały na:

- niepodjęciu przez 11 lat działań na rzecz uregulowania stanu prawnego w stosunku do 18 spośród zbadanych 56 działek pod drogami, przejętych przez powiat z mocy prawa na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną²;
- nieuwjawnieniu prawa własności Powiatu w księgach wieczystych w stosunku do 35 działek (z 56 objętych badaniem), z tego: do 12 działek pomimo zgromadzonej pełnej dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o ujawnienie tego prawa oraz do 23 działek, pomimo posiadania ostatecznych decyzji Wojewody Mazowieckiego, stwierdzających nabycie z mocy prawa tych działek przez Powiat Ostrowski z dniem 1 stycznia 1999 r.;

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. Nr 133 poz. 872, ze zm.

- niepodjęciu działań, w okresie od 2015 r.³ do 21 sierpnia 2018 r., mających na celu ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa w księdze wieczystej w stosunku do dwóch działek spośród czterech objętych badaniem;
- opieszalności w składaniu 27 wniosków (58,7% objętych badaniem) o ujawnienie prawa Powiatu w księdze wieczystej, tj. po upływie od 10 do 1246 dni po zgromadzeniu pełnej dokumentacji umożliwiającej złożenie takiego wniosku, co naruszało zasadę niezwłoczności określoną w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece⁴;
- złożeniu sześciu wniosków o ujawnienie prawa własności Powiatu w księgach wieczystych (obejmujących 14 działek ujętych w wykazie sprzedanym przez Starostę) z przekroczeniem od 2121 do 3160 dni terminu określonego w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego⁵ (dalej: ustawa ujawniająca);
- nierzetelnym prowadzeniu ewidencji powiatowego zasobu nieruchomości, poprzez nieujęcie 3292 działek pod drogami będących w tym zasobie, co było niezgodne z art. 25b w związku art. 25 ust. 2 i art. 23 ust. 1 pkt 1 i 1c i ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁶ (dalej: u.o.g.n.);
- braku zgodności numerów ewidencyjnych w przypadku trzech z 18 objętych badaniem nieruchomości w zakresie działek wykazanych w ewidencji powiatowego zasobu nieruchomości z numerami ewidencyjnymi tych działek, figurującymi w księgach wieczystych;
- niedotrzymaniu 30 dniowego terminu, określonego w art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne⁷ (dalej: ustawa Prawo geodezyjne), na wprowadzenie zmian w ewidencji gruntów i budynków w 11 z 60 badanych przypadków (18,3% próby).

Za lata 2015-2017 w Starostwie terminowo przekazywano roczne informacje o stanie mienia komunalnego oraz roczne sprawozdania z gospodarowania nieruchomościami zasobu Skarbu Państwa. Starosta prawidłowo, zgodnie z wymaganiami ustawy o gospodarce nieruchomościami, prowadził ewidencję nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja zadań w zakresie uregulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa i Powiatu ostrowskiego

1.1. W Wykazie nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność oraz w Wykazie, który zawierał nieruchomości stanowiące własność jednostek samorządu terytorialnego (powiatu ostrowskiego) sporządzonych przez Starostę Ostrowskiego (wg. stanu na dzień 18 maja 2009 r.), na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy ujawniającej:

Opis stanu faktycznego

³ Rok przyjęcia do zasobu Skarbu Państwa.

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 1007 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 1460.

⁶ Dz. U. z 2018 r., poz. 121, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2101, ze zm.

- w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, którym gospodaruje Starosta ujętych było 26 nieruchomości obejmujących 64 działki o łącznej powierzchni 177,9252 ha, które posiadały uregulowany stan prawny,
- w powiatowym zasobie nieruchomości ujętych było 213 nieruchomości składających się z 1 432 działek o łącznej powierzchni 389,0976 ha, w tym o nieuregulowanym stanie prawnym 1 261 działek o łącznej powierzchni 230,3507 ha.

Na 30 czerwca 2018 r. w prowadzonych w Starostwie ewidencjach obejmujących zasób nieruchomości Skarbu Państwa jaki i powiatowy zasób ujętych było:

- 67 działek ewidencyjnych, stanowiących zasób nieruchomości Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 181,9573 ha, w tym o nieuregulowanym stanie prawnym dwie działki o łącznej powierzchni 0,0600 ha;
- 46 działek ewidencyjnych, stanowiących powiatowy zasób nieruchomości o łącznej powierzchni 28,6471 ha, które posiadały uregulowany stan prawny.

Badanie próby nieruchomości opisane w pkt. 1.4 wystąpienia wykazało, że w prowadzonej w Starostwie ewidencji powiatowego zasobu nieruchomości nie ujęto 3 292 działek pod drogami o łącznej powierzchni 669,6303 ha, w tym 1 022 działek o łącznej powierzchni 135,1494 ha o nieuregulowanym stanie prawnym (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*).

W okresie od 18 maja 2009 r. do 30 czerwca 2018 r.:

- w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa przybyły dwie działki ewidencyjne o łącznej powierzchni 0,0600 ha o nieuregulowanym stanie prawnym; na 30 czerwca 2018 r. działki o nieuregulowanym stanie prawnym stanowiły 3% liczby działek znajdujących się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa;
- w powiatowym zasobie nieruchomości liczba działek zasobu Powiatu o nieuregulowanym stanie prawnym zmniejszyła się o 239 działek ewidencyjnych (o 19%), a powierzchnia nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym zmniejszyła się z 343,1138 ha do 135,1072 ha (o 60,6%). Na 30 czerwca 2018 r. działki o nieuregulowanym stanie prawnym stanowiły 30% działek znajdujących się w zasobie Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 206-217, 286-313, 332-335, 613-639, 1888-1889)

1.2. Badanie prawidłowości działań w celu uregulowania stanu prawnego nieruchomości oraz ujawnienia tego prawa w księgach wieczystych na próbie 60 działek (56 działek⁸ w zasobie nieruchomości Powiatu oraz cztery działki w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, w tym 43 działki znajdujące się w Wykazie) wykazało, że działania Starosty w celu wyjaśnienia stanu prawnego w odniesieniu do pięciu działek (dwie z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz trzy z zasobu nieruchomości Powiatu) prowadzone były rzetelnie i bez zbędnej zwłoki. W efekcie zgromadzono dokumentację umożliwiającą złożenie do Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej wniosków o ujawnienie praw własności w księgach wieczystych.

W odniesieniu do pozostałych 55 działek (91,6% próby) działań zaniechano, bądź były prowadzone nierzetelnie i w sposób przewlekły (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 278-285, 332-341, 345-612, 1888-1889)

⁸ Działki pod drogami jako jedyne z zasobu powiatu nie miały uregulowanego stanu prawnego lub stan prawny nie był ujawniony w księgach.

1.3. W Starostwie nie ustalono pisemnych wewnętrznych zasad dotyczących sposobu prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 23 ust. 1c u.o.g.n. Naczelnik Wydziału Geodezji podała, że ewidencja zasobu nieruchomości, którymi gospodaruje Zarząd Powiatu prowadzona jest na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przez doświadczonych pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 216, 218)

1.4. W Starostwie była prowadzona ewidencja powiatowego zasobu nieruchomości oraz dwie ewidencje obejmujące nieruchomości Skarbu Państwa⁹.

Badanie prawidłowości ewidencjonowania nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości, a także ujmowania w ewidencjach danych, o których mowa w art. 23 ust. 1c pkt 1-7 u.o.g.n., przeprowadzone na próbie 176 działek (54 działki z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, 74 działki Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste oraz 46 działek z powiatowego zasobu nieruchomości) wykazało, że:

- zasób nieruchomości Skarbu Państwa oraz działek Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste ewidencjonowano zgodnie z katastrem nieruchomości, stosownie do wymogu określonego w art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.g.n., a w ewidencji ujmowano wszystkie dane określone w art. 23 ust. 1c pkt 1-7 u.o.g.n., za wyjątkiem dwóch działek (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*),
- powiatowy zasób nieruchomości ewidencjonowano zgodnie z katastrem nieruchomości, stosownie do wymogu określonego w art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.g.n., a prowadzona ewidencja zawierała dane, o których mowa w art. 23 ust. 1c pkt 1-6 u.o.g.n., za wyjątkiem informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych (pkt 7). Ponadto, ustalono że oznaczenie trzech spośród 18 nieruchomości w zakresie numerów ewidencyjnych działek było niezgodne z oznaczeniem zawartym w księgach wieczystych (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 229-277, 613-766)

1.5. Nieruchomości stanowiące powiatowy zasób nieruchomości (za wyjątkiem działek pod drogami) zostały skatalogowane w ujęciu wartościowym w prowadzonej w Starostwie na podstawie art. 4 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 13 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ ewidencji środków trwałych. Zapisy w ewidencji powiatowego zasobu nieruchomości były spójne z ewidencją środków trwałych, w której dla każdej nieruchomości założono „Kartę środka trwałego”, umożliwiającą ustalenie jej wartości początkowej oraz miejsca użytkowania.

(dowód: akta kontroli str. 767-794)

1.6. Starosta, stosownie do wymogu określonego w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹¹, sporządził za lata 2015-2017 i terminowo przedłożył Radzie Powiatu informacje o stanie mienia Powiatu Ostrowskiego. Analiza danych zawartych w tych informacjach wykazała, że zostały sporządzone rzetelnie i zawierały wymagane dane m.in. o zmianach w zasobie nieruchomości, a także przysługujących Powiatowi prawach własności.

(dowód: akta kontroli str. 795-829)

⁹ Jedna ewidencja dotyczyła nieruchomości Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta, druga dotyczyła nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste.

¹⁰Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.

¹¹Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.), zwana dalej „ustawą o finansach publicznych”.

1.7. Starosta rzetelnie sporządził roczne sprawozdania z gospodarowania nieruchomościami zasobu Skarbu Państwa za lata 2015-2017 i terminowo przekazał je Wojewodzie¹². Sprawozdania były sporządzone zgodnie ze stanem faktycznym i zawierały informacje dotyczące m.in.: zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Starosta oraz oddanych w użytkowanie wieczyste, operatów szacunkowych nieruchomości, planów wykorzystania oraz programów zagospodarowania zasobu nieruchomości, aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, zbywanych oraz nabywanych gruntów z zasobu oraz umów dotyczących nieruchomości pozostających w zasobie. Zawarte były również informacje dotyczące podejmowanych działań mających na celu uregulowanie i ujawnienie stanów prawnych działek, będących w zasobie Skarbu Państwa, którymi gospodarował Starosta.

(dowód: akta kontroli str. 830-933)

1.8. W latach 2015-2018 (I połowa) Starosta otrzymał od Wojewody Mazowieckiego 541 odpisów prawomocnych decyzji administracyjnych wydanych w przedmiocie działek dotyczących powiatowego zasobu nieruchomości, o których mowa w art. 23 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy Prawo geodezyjne.

Badanie 60 decyzji wykazało, że w 49 przypadkach, dane wynikające z ww. decyzji zostały wprowadzone do ewidencji gruntów i budynków w terminie określonym w art. 23 ust. 7 ustawy Prawo geodezyjne, tj. nie później niż 30 dni od dnia otrzymania dokumentów. W pozostałych 11 przypadkach (tj. 18,3% próby) wystąpiły opóźnienia (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 226, 314-320, 934-1276)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Badanie próby działek pod względem zgodności ewidencjonowanych nieruchomości z katastrem wykazało, że:

- nierzetelnie prowadzono ewidencję powiatowego zasobu nieruchomości, w której nie ujęto 3 292 działek pod drogami, co było niezgodne z art. 25b w związku z art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 2 u.o.g.n.

Naczelnik Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami wyjaśniła, że wiedzę o nieruchomościach zajętych pod drogi powiatowe posiada Powiatowy Zarząd Dróg, natomiast Wydział posiada dokumenty i wiedzę jedynie o nieruchomościach zajętych pod drogami, których stan prawny został uregulowany. Starosta wyjaśnił, że Powiatowy Zarząd Dróg prowadzi ewidencję dróg, jednakże nie prowadzi ewidencji działek pod drogami, zgodnie z wymogami ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zdaniem NIK, właściwe gospodarowanie powiatowym zasobem nieruchomości, w tym ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem (stosownie do wymogu określonego w art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 25b u.o.g.n.) należy do obowiązków Zarządu Powiatu. Brak w ewidencji pełnych danych o posiadanych nieruchomościach może w istotny sposób wpływać na rzetelność danych sprawozdawczych z gospodarowania nieruchomościami Powiatu, jak i na podejmowanie czynności w sprawach dotyczących praw własności.

- w przypadku dwóch działek, wchodzących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, w ewidencji nie ujęto, określonego w art. 23 ust. 1c pkt 3 u.o.g.n., wskazania dokumentu potwierdzającego posiadanie przez Skarb Państwa praw do nieruchomości, w przypadku braku księgi wieczystej. Starostwo podjęło

¹² 30 kwietnia 2015 r., 22 kwietnia 2016 r., 21 marca 2017 r. i 23 kwietnia 2018 r.

w trakcie kontroli działania mające na celu uzupełnienie tych danych w ewidencji;

- w przypadku trzech nieruchomości, wchodzących do powiatowego zasobu nieruchomości¹³ wystąpiły niezgodności w numeracji działek pomiędzy ewidencją w Starostwie, a elektronicznym systemem Ksiąg Wieczystych. Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że aktualne dane zawiera ewidencja prowadzona przez Starostwo Powiatowe, natomiast nie wystąpiono do Sądu Rejonowego o sprostowanie oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych. W trakcie kontroli NIK zostały złożone wnioski do Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej, w sprawie sprostowania informacji dla ww. działek.

(dowód: akta kontroli str. 229-277, 286-313, 332-335, 613-766)

2. Badanie próby 60 działek pod względem prawidłowości działań w celu uregulowania ich stanu prawnego wykazało, że Starosta w stosunku do 55 działek (91,7% próby) zaniechał działań bądź nie zapewnił bezzwłocznych działań, co NIK ocenia jako nierzetelność. W odniesieniu do 53 działek z powiatowego zasobu nieruchomości ustalono, że:

- w przypadku 18 działek będących w Wykazie, Starosta od dnia wejścia w życie ustawy ujawniającej¹⁴ do 30 sierpnia 2018 r. nie podjął żadnych działań mających na celu uregulowanie ich stanu prawnego pomimo, że 17 z nich już od 2002 r. było wskazanych jako działki pod drogami powiatowymi¹⁵, a w przypadku jednej działki, Powiatowy Zarząd Dróg pismem z 7 maja 2001 r. poinformował Starostę, że trwa procedura ustalania stanu prawnego działki,
- w przypadku 23 działek (w tym 13 ujętych w Wykazie), w stosunku do których zostały wydane w latach 2004-2015 decyzje wojewody, stwierdzające nabycie z mocy prawa tych działek przez Powiat, i nie wymagały pracochłonnych dodatkowych działań przed złożeniem wniosku o ujawnienie prawa własności w księdze wieczystej¹⁶, Starosta do zakończenia kontroli NIK nie podjął działań w odniesieniu do dziewięciu działek, a w odniesieniu do pozostałych 14 działek działania podejmowano dopiero w II kwartale 2018 roku, a wnioski do sądu złożono w trakcie kontroli NIK,

¹³- Małkinia Górna ul. Nurska 150. Z informacji z rejestru gruntów oraz ewidencji majątku powiatu wynika, że na nieruchomości składały się działki o nr: 1105/14, 1105/15, 1105/16, 1105/17, 1105/4, 1105/7, 1105/8, 1105/9, 1105/10, 1105/12 natomiast w systemie teleinformatycznym Ksiąg Wieczystych (stan na dzień 21.06.2018 r.) występowały następujące nr działek: 1105/7, 1105/8, 1105/9, 1105/10, 1105/12, 1105/13.

- Ostrow Mazowiecka ul. Rubinkowskiego 15. Z informacji z rejestru gruntów oraz ewidencji majątku wynika, że na nieruchomości składały się działki o nr: 4032/37, 4032/43, 4032/47, 4032/44, 4032/48, 4032/45, 4032/49, 4032/46, 4032/50, 4032/51, natomiast w systemie teleinformatycznym Ksiąg Wieczystych występowały następujące nr działek: 4032/35, 4032/34, 4032/37, 4032/33, 4032/36.

- Ostrow Mazowiecka ul. Dubois 68. Z informacji z rejestru gruntów oraz ewidencji majątku wynika, że na nieruchomości składały się działki o nr: 4542/2, 4542/5, 4541/1, 4541/2, 4541/4, 4541/5, 4541/6, 4541/7 natomiast w systemie teleinformatycznym Ksiąg Wieczystych występowały następujące nr działek: 4541, 4542/2, 4542/5.

¹⁴Ustawa ta weszła w życie 19.11.2007 r.

¹⁵Uchwała Rady Powiatu nr XXXIV/190/2002 podjęta w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg powiatowych

¹⁶Przykładowe działania podejmowane w celu ujawnienia prawa własności Powiatu w księgach wieczystych: uzyskanie informacji o ewentualnej księdze wieczystej, z której była wydzielana działka, uzyskanie aktów zgonu poprzednich właścicieli działek, uzyskiwanie zgody na zniesienie hipoteki w stosunku do działki.

- w przypadku 12 działek ujętych w Wykazie, pomimo posiadania kompletnej dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o ujawnienie prawa własności w księdze wieczystej, w tym przede wszystkim decyzji wojewody stwierdzających nabycie z mocy prawa tych działek przez Powiat, Starosta w stosunku do ośmiu z nich złożył wnioski do sądu w trakcie trwania czynności kontrolnych, po upływie od 234 do 3122 dni od dnia uprawomocnienia się tych decyzji. W stosunku do czterech z nich do 28 sierpnia 2018 r. nie złożono wniosków mających na celu ujawnienie prawa powiatu w księgach wieczystych.

Naczelnik Wydziału Geodezji wyjaśniła, że składaniem wniosków do 2009 r. zajmował się pracownik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, jednakże po odejściu tego pracownika na emeryturę składanie wniosków powierzono osobie, która w zakresie swoich obowiązków, zajmowała się również innymi zadaniami wynikającymi z gospodarowania majątkiem powiatu. Z uwagi na dużą ilość decyzji Wojewody Mazowieckiego, nie było możliwości złożenia wniosków o ujawnienie prawa Powiatu w księgach wieczystych, w stosunku do wszystkich działek mających uregulowany stan prawny. Wyjaśniła ponadto, że Urząd podejmował działania na rzecz uregulowania stanu prawnego działek ujętych w Wykazie, na wniosek Powiatowego Zarządu Dróg, gdyż to ta jednostka zarządza drogami powiatowymi i do jej zadań należy prowadzenie spraw związanych z nabywaniem nieruchomości pod drogami i innych działań na potrzeby zarządzania drogami.

Zdaniem NIK, wynikający z art. 2 ust. 3 i art. 2a ustawy o ujawnieniu prawa własności obowiązek ujawnienia tego prawa dotyczył wszystkich nieruchomości i spoczywał na organach powiatów, a wyznaczony termin na wykonanie tego obowiązku (19 listopada 2009 r.) dawno upłynął. Dodać należy, że na długo przed wejściem w życie ww. ustawy, tj. od ustanowienia samorządu powiatowego w 1999 r. powiaty stały się posiadaczami nieruchomości i od tej chwili możliwe było regulowanie ich stanu prawnego, w tym skierowanie do wojewody wniosków o wydanie decyzji komunalizacyjnej, będącej podstawą do ujawnienia własności w księdze wieczystej. Tymczasem, działania podejmowane przez Starostę w okresie od 18 maja 2009 r. do 30 czerwca 2018 r. doprowadziły do uregulowania stanu prawnego dla 19% działek, wymagających tego uregulowania, wskazanych w Wykazie. Gromadzenie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosków do sądu o wpis do księgi wieczystej było opieszale nawet w przypadku gdy wymagane dokumenty były dostępne bez potrzeby zwracania się do podmiotów zewnętrznych¹⁷, a zwłoka w składaniu wniosków sięgała nawet 15 lat od otrzymania prawomocnej decyzji Wojewody¹⁸, która była podstawą ujawnienia prawa Powiatu Ostrowskiego w księgach wieczystych.

W odniesieniu do dwóch działek należących do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, od 2015 r. nie podjęto jakichkolwiek działań w celu zgromadzenia kompletnej dokumentacji umożliwiającej złożenie wniosku do Sądu Rejonowego.

Naczelnik Wydziału Geodezji wyjaśniła, że wynikało to z braku czasu na złożenie wniosku spowodowanego dużym obciążeniem pracą osoby zajmującej się nieruchomościami Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 278, 285, 332-341, 345-612)

3. Badanie 60 decyzji administracyjnych wojewody wydanych w przedmiocie działek dotyczących powiatowego zasobu nieruchomości, pod względem terminowości

¹⁷W przypadku działek tworzących tzw. szlak drogowy, w stosunku do których zostały wydane decyzje Wojewody Mazowieckiego potwierdzające prawo własności Powiatu Ostrowskiego oraz pozostałych działek, w stosunku do których nie było potrzeby zbierania dodatkowych dokumentów, mogących być podstawą do ujawnienia prawa własności w księdze wieczystej.

¹⁸Dotyczy decyzji Wojewody Mazowieckiego wydanych w 2003 r.

ujmowania wynikających z nich danych w ewidencji gruntów i budynków, wykazało, że w przypadku 11 decyzji administracyjnych (18,3% badanej próby), dane z tych decyzji wprowadzono do ewidencji, z opóźnieniem od 13 do 116 dni w stosunku do terminu określonego w art. 23 ust. 7 ustawy Prawo geodezyjne. Przepis ten stanowi, że Starosta niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, wpisuje dane z nich wynikające do ewidencji gruntów i budynków.

Naczelnik Wydziału Geodezji wyjaśniła, że przekroczenie terminu wynikało z dużej liczby wniosków i dokumentów wpływających do Wydziału. Wpływ na powstałe opóźnienia miała również duża ilość zadań przydzielona pracownikom zajmującym się ewidencją.

(dowód: akta kontroli str. 226, 314-320, 934-1276)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Działania Starosty mające na celu uregulowanie stanu prawnego nieruchomości, wobec 35 (58,3% badanej próby) działek prowadzone były w sposób przewlekły, a wobec 20 działek (33,3% badanej próby) nie podjęto jakichkolwiek działań. Na negatywną ocenę miała wpływ także nierzetelnie prowadzona ewidencja powiatowego zasobu nieruchomości, w której nie ujęto 3 292 działek znajdujących się pod drogami. W niektórych przypadkach nie dochowano także 30-dniowego terminu na zaewidencjonowanie danych z decyzji Wojewody.

2. Realizacja zadań w zakresie ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i Powiatu ostrowskiego

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie od dnia sporządzenia Wykazu, tj. 18 maja 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. Starosta złożył w Sądzie Rejonowym w Ostrowi Mazowieckiej (dalej: Sąd Rejonowy) trzy wnioski o ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa w księdze wieczystej, którymi objęto cztery działki ewidencyjne o łącznej powierzchni 0,7399 ha. Natomiast w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2018 r. złożono w sądzie trzy wnioski, którymi objęto sześć działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 0,0851 ha. We wszystkich przypadkach zostało ujawnione prawo własności Skarbu Państwa w księgach wieczystych.

W okresie od dnia sporządzenia Wykazu, tj. od 18 maja 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. Starosta złożył w Sądzie Rejonowym 80 wniosków o ujawnienie prawa własności powiatu w księdze wieczystej, którymi objęto 295 działek o łącznej powierzchni 124,7459 ha. Natomiast w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2018 r. zostało złożonych 180 wniosków, którymi objęto 764 działki o łącznej powierzchni 54,3499 ha.

W przypadku wniosków złożonych od dnia sporządzenia Wykazu do 30 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy po ich rozpoznaniu ujawnił prawo własności powiatu w księgach wieczystych, odnośnie wszystkich działek objętych wnioskami, za wyjątkiem 73 działek objętych wnioskami złożonymi w 2018 r., wobec których nie zostało zakończone ich rozpoznanie przez Sąd.

(dowód: akta kontroli str. 219-220)

2.2. Badanie terminowości składania przez Starostę do sądu wniosków o ujawnienie prawa własności Powiatu przeprowadzone na próbie 46 wniosków, którymi objęto 195 działek o łącznej powierzchni 26,6483 ha wykazało, że 33 wnioski (71,7% badanej próby) zostało złożonych ze zwłoką sięgającą od 3 do 3160 dni od daty

zgromadzenia pełnej dokumentacji niezbędnej do złożenia takiego wniosku, w tym w przypadku sześciu wniosków dotyczących działek ujętych w Wykazie, także z uchybieniem terminu określonego w ustawie ujawniającej (szczegółowy opis w pozycji: *ustalone nieprawidłowości*).

(dowód: akta kontroli str. 314-321, 1277-1709)

2.3. Starosta w latach 2015-2018 (I połowa) zbył z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa pięć działek o łącznej powierzchni 2,9686 ha oraz nabył do tego zasobu 11 działek o łącznej powierzchni 3,1908 ha. Nabycie dwóch działek nastąpiło na podstawie aktu notarialnego, a siedmiu na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych lub decyzji administracyjnych. Natomiast w 2015 r. podjęto działania mające na celu wyjaśnienie stanu prawnego dwóch działek będących we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych, w wyniku których ustalono, że działki te powinny należeć do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

W latach 2015-2018 (I połowa) z powiatowego zasobu nieruchomości zbyto cztery działki o łącznej powierzchni 0,9072 ha. Powiat nabywał jedynie grunty zaliczane do terenów komunikacyjnych, o których mowa w § 68 ust. 3 pkt 7 lit. a rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków¹⁹.

Zbycie działek zostało udokumentowane aktami notarialnymi, za wyjątkiem jednej działki będącej w zasobie Skarbu Państwa, która została przekazana protokołem zdawczo-odbiorczym²⁰.

W przypadku zbycia lub nabycia w formie aktu notarialnego, wnioski wieczystoksięgowe, na podstawie art. 79 pkt. 8a i art. 92 § 4 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. prawo o notariacie²¹, były kierowane do sądu przez notariuszy.

(dowód: akta kontroli str. 227-228, 1710-1767)

2.4. Zgodnie z informacją przedstawioną przez Starostwo, w jednym przypadku wniosek o ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa w księdze wieczystej został zwrócony wnioskodawcy (Staroście) z uwagi na nieuzupełnienie w określonym przez Sąd terminie braków we wniosku²² do których Sąd wezwał Starostwo. Po uzupełnieniu niezbędnej dokumentacji Starosta złożył ponownie wniosek o ujawnienie prawa w księdze wieczystej, który został pozytywnie rozpoznany przez Sąd. Nie stwierdzono przypadków odrzucenia przez Sąd Rejonowy wniosków o ujawnienie prawa własności zarówno Skarbu Państwa jak i Powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 221-222, 1730-1762)

2.5. Zgodnie z art. 5 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, wniosek o ujawnienie prawa własności Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 2, sąd rozpoznaje w ciągu miesiąca od dnia jego złożenia.

Na próbie 46 wniosków złożonych przez Starostę do Sądu Rejonowego, którymi objęto 195 działek ustalono, że zostały one rozpoznane przez ten Sąd w następujących terminach:

- w czterech przypadkach w terminie do 30 dni od złożenia kompletnego wniosku przez Starostę,

¹⁹Dz. U. z 2016 r. poz. 1034, ze zm.

²⁰Działka 4542/10 o pow. 2,4636 ha.

²¹Dz.U. z 2017 r. poz. 2291, ze zm.

²²Wnioskodawca został wezwany do złożenia w poświadczonej za zgodność trzech decyzji – orzeczeń o wywłaszczeniu i odszkodowaniu z adnotacją, że są ostateczne – w terminie tygodniowym od dnia doręczenia wezwania pod rygorem zwrotu wniosku o założenie księgi wieczystej. Dotyczyło to działek 361/1, 364/3, 364/4 – Boguty Żurawie.

- w 10 przypadkach w terminie od 31 do 60 dni,
- w 26 przypadkach w terminie od 61 do 90 dni,
- w czterech przypadkach w terminie powyżej 90 dni,
- w dwóch przypadkach Sąd do dnia przeprowadzania badania (21.08.2018 r.) nie rozpoznał jeszcze wniosków o założenie/wpis do księgi wieczystej²³.

Jak wyjaśnił Starosta, stan spraw monitorowano w elektronicznym systemie ksiąg wieczystych i z niego uzyskiwano informację o dokonaniu stosownych wpisów. W momencie rejestracji wniosku nadawany jest bowiem numer na podstawie którego można monitorować stan załatwienia wniosku przez Sąd. Starostwo w niektórych przypadkach występowało z pismami o wcześniejsze rozpatrzenie wniosku, gdy wystąpiła potrzeba pilnego uregulowania stanu prawnego nieruchomości. W przypadku długiego terminu oczekiwania na rozpoznanie wniosku przez Sąd nie interweniowano, mając świadomość, że wnioski są załatwiane według kolejności wpływu.

(dowód: akta kontroli str. 1277-1709, 322-331)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, która polegała na zwłoce w składaniu 33 z próby 46 wniosków o ujawnienie prawa własności w księdze wieczystej (tj. 71,7% próby), co naruszało art. 35 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych, zgodnie z którym właściciel nieruchomości jest obowiązany do niezwłocznego złożenia wniosku. Ustalono, że;

- w przypadku sześciu wniosków obejmujących 14 działek z powiatowego zasobu nieruchomości nie dochowano terminu, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy ujawniającej, zgodnie z którym właściwe w sprawach gospodarowania nieruchomościami organy jednostek samorządu terytorialnego miały obowiązek złożenia w sądach rejonowych takich wniosków do 20 listopada 2009 r.²⁴. Opóźnienie w składaniu wniosków w tych przypadkach wyniosło od 2121 do 3160 dni;
- w przypadku pozostałych 27 wniosków obejmujących łącznie 110 działek z powiatowego zasobu nieruchomości zostało złożonych w Sądzie Rejonowym w terminie od 10 do 1246 dni od momentu zgromadzenia kompletnej dokumentacji umożliwiającej złożenie takiego wniosku.

Starosta wyjaśnił że prace te powierzone są w Urzędzie jednej osobie, która czasowo korzysta z pomocy stażystów. Wskazał, że oprócz ostatecznej decyzji mogącej być podstawą do ujawnienia prawa w księdze wieczystej, niezbędne jest uzyskanie szeregu dokumentów, mających na celu ustalenie czy nieruchomość, dla której została wydana decyzja, posiadała wcześniej założoną Księgę Wieczystą lub czy posiada jakieś obciążenia. Stwierdził również, że Starostwo otrzymuje bardzo dużo decyzji wydanych w trybie art. 73 ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną i nie jest możliwe składanie wniosków o założenie księgi wieczystej na bieżąco.

(dowód: akta kontroli str. 314-321, 342-344, 1277-1709)

Zdaniem NIK, zadaniem Urzędu jest sprawne i w terminach określonych w przepisach prawnych, realizowanie nałożonych zadań, w tym mających na celu ujawnienie prawa własności powiatu w księgach wieczystych. W celu realizacji tych zadań, Starosta powinien zapewnić odpowiednią (niezbędną) obsadę kadrową. Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje, że prowadzenie spraw z zakresu

²³Wnioski te zostały złożone w dniu 17.07.2018 r.

²⁴Ustawa ta weszła w życie w dniu 19.11.2007 r.

regulowania stanów prawnych nieruchomości oraz ujawnianie prawa w księgach wieczystych jest procesem żmudnym i długotrwałym, jednakże jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy ujawniającej zostały zobowiązane do złożenia w terminie 24 miesiące od dnia sporządzenia Wykazu – wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości. Natomiast wobec działek, które nie były ujęte w Wykazie, jednostki samorządu terytorialnego miały obowiązek wynikający z art. 35 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych, do niezwłocznego złożenia wniosku o ujawnienie swojego prawa w księdze wieczystej. Działania osób odpowiedzialnych za regulację stanu prawnego nieruchomości powodujące przedłużanie terminu ujawniania praw własności w księgach wieczystych stoją w sprzeczności z wymogami określonymi przez ustawodawcę w przepisach prawa.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie proces ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości powiatu, z uwagi na stwierdzoną w odniesieniu do większości badanych przypadków wieloletnią zwłokę w składaniu wniosków do sądu o ujawnienie prawa własności, stanowiącą rażące naruszenie ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Świadczy o tym fakt, że w odniesieniu do sześciu zbadanych wniosków (13,0% próby) ich złożenie do Sądu Rejonowego nastąpiło nawet po ośmiu latach od posiadania ustawowego obowiązku do ich złożenia, a kolejne 27 wniosków (58,7% próby) zostało złożonych do Sądu nawet po upływie 1246 dni od zgromadzenia kompletu dokumentów.

3. Zasoby jednostki do realizowania zadań związanych z regulowaniem stanu prawnego nieruchomości i ujawnianiem w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i Powiatu ostrowskiego

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach 2015-2018 (I połowa) realizacją zadań związanych z regulowaniem stanu prawnego nieruchomości stanowiących własność Powiatu oraz Skarbu Państwa zajmował się Wydział Geodezji.

Zadania Wydziału Geodezji zostały określone w regulaminach organizacyjnych Urzędu, przyjętych uchwałami Rady Powiatu Ostrowskiego lub Zarządu Powiatu Ostrowskiego²⁵. Do zakresu działania ww. Wydziału w kontrolowanym zakresie należały m.in. gospodarowanie powiatowym zasobem nieruchomości oraz nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa w tym m.in.:

- tworzenie i gospodarowanie zasobem nieruchomości,
- regulowanie własności nieruchomości na rzecz Powiatu w postępowaniu administracyjnym,
- podejmowanie czynności związanych z regulacją prawną nieruchomości Skarbu Państwa będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 10-187)

Czynności związane z prowadzeniem spraw z zakresu regulowania stanu prawnego nieruchomości powierzono w zakresach obowiązków trzem osobom, z tego jeden pracownik realizował zadania obejmujące powiatowy zasób nieruchomości, a dwóch zadania z zakresu zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Staż pracy tych pracowników wynosił od sześciu do ponad 19 lat. Żaden z pracowników nie uczestniczył w szkoleniach, konferencjach czy seminariach dotyczących

²⁵Uchwały Rady Powiatu nr: XLIV/333/14 z dnia 25 września 2014 r. i VII/53/2015 z 25 czerwca 2015 r., oraz Uchwały Zarządu Powiatu: nr 214/77/2016 z 14 września 2016 r. i 396/137/2017 z 20 grudnia 2017 r.

regulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Naczelnik Wydziału Geodezji wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą, nie składano zapotrzebowania na zatrudnienie nowych pracowników w kierowanym Wydziale. W Starostwie realizowana jest polityka kadrowa polegająca na zmniejszaniu liczby pracowników. Można było liczyć jedynie na zatrudnienie stażysty. Wskazała, że pracownicy nie zgłaszali potrzeby korzystania ze szkoleń o tej tematyce, a nieuregulowane stany prawne nieruchomości powiatowych nie wynikają z braku wiedzy pracowników w tym temacie.

(dowód: akta kontroli str. 188-205, 223-226)

3.2. Na regulowanie stanu prawnego nieruchomości i ujawnianie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2015 do 30 czerwca 2018 r. Starostwo poniosło wydatki w łącznej kwocie 87,4 tys. zł, z tego:

- w 2015 r. – 18,9 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (19 tys. zł);
- w 2016 r. – 31,8 tys. zł, tj. 90,9% planu po zmianach (35 tys. zł);
- w 2017 r. – 24,6 tys. zł, tj. 70,5% planu po zmianach (35 tys. zł);
- w 2018 r. (do 30 czerwca) – 12,1 tys. zł, tj. 34,7% planu po zmianach (35 tys. zł).

W zakresie niskiego wykonania planu wydatków w 2017 r. Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że wynikało ono z kłopotów zdrowotnych pracownika zajmującego się ujawnianiem prawa własności powiatu w księgach wieczystych.

(dowód: akta kontroli str. 223-226, 336-341, 1768-1813, 1885)

3.3. W latach 2015-2018 (do 30 czerwca) Starostwo nie dokonywało analizy kosztów uregulowania stanów prawnych nieruchomości Skarbu Państwa. Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że koszty te nie były szacowane ponieważ nieruchomości w zasobie Skarbu Państwa mają uregulowany stan prawny. W budżecie zabezpieczone są środki na jednostkowe sytuacje.

Starostwo w ramach środków zewnętrznych otrzymywało w latach 2015-2017 jedynie dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 4,9 tys. zł, z tego: 1,9 tys. zł w 2015, 1,0 tys. zł w 2016 r. oraz 2,0 tys. zł w 2017 r. Dotacje zostały wykorzystane w całości m.in. na odpisy dokumentacji, wykazy zmian gruntowych, czy zaliczki dla Sądu Rejonowego w Ostrowi za publikację ogłoszeń.

Powiat nie podejmował działań w celu pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych w postaci kredytów, pożyczek itp., ponieważ, jak wyjaśniła Naczelnik Wydziału gospodarowaniem mieniem powiatu zajmuje się tylko jeden pracownik, a więc zwiększone środki finansowe nie zostałyby wykorzystane.

(dowód: akta kontroli str. 336-341, 1814-1884, 1886-1887)

3.4 W Urzędzie nie wprowadzono dobrych praktyk w zakresie regulowania stanu prawnego nieruchomości. Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że pracownicy realizując swoje zadania kierują się przepisami prawa oraz swoją wiedzą.

(dowód: akta kontroli str. 218)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W regulaminie organizacyjnym Urzędu została wskazana komórka realizująca zadania z zakresu regulowania stanu prawnego nieruchomości, a zadania te zostały pisemnie przypisane dla pracowników je realizujących. Pracownik zajmujący się regulowaniem stanu prawnego nieruchomości powiatowych posiadał kompetencje

w tym zakresie, to jednak przewlekłość prowadzonych postępowań może świadczyć o niewystarczającej obsadzie etatowej lub niewspółmiernym podziale zadań do liczby spraw przypadających na jednego pracownika.

W ocenie NIK, pomimo posiadania wykwalifikowanej kadry oraz zapewnienia finansowania, proces ujawniania prawa własności Powiatu do posiadanych działek jest daleki od zakończenia. Wykonanie obowiązku ujawnienia praw własności nie będzie możliwe w najbliższych latach bez przyspieszenia działań związanych z gromadzeniem dokumentacji, umożliwiającej złożenie wniosków do Sądu.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o:

1. Podjęcie działań mających na celu przyspieszenie regulowania i ujawnienia prawa Powiatu ostrowskiego odnośnie do działek znajdujących się pod drogami.
2. Ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z wymogami określonymi w art. 23 ust. 1c ustawy o gospodarce nieruchomościami.
3. Wpisywanie danych z otrzymanych dokumentów do ewidencji gruntów i budynków w terminie określonym w art. 23 ust. 7 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
4. Niezwłoczne składanie wniosków o ujawnienie prawa własności Powiatu ostrowskiego w księgach wieczystych, stosownie do wymogu określonego w art. 35 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

²⁶Dz. U. z 2017 r., poz. 524, ze zm.

Warszawa, dnia września 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

Kontrolerzy
Sebastian Krawczyk
Specjalista k.p.

.....
Podpis

.....
podpis

Marcin Chojnacki
Główny specjalista k.p.

.....
Podpis

Maciej Bukowski
Specjalista k.p.

.....
Podpis